

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-11-11

Närvarande: F.d. regeringsrådet Rune Lavin, regeringsrådet Carina Stävberg och justitierådet Ella Nyström.

Otillåtna avfallstransporter och manipulerade avgasrenings-system

Enligt en lagrådsremiss den 29 oktober 2009 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Åsa Marklund Andersson och departementssekreteraren Johan Pettersson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Remissen är avsedd att tillgodose de krav på sanktioner som uppställs i Europaparlamentets och rådets förordningar nr 1013/2006, 715/2007 och 595/2009 i syfte att göra tillämpningen av förordningarna effektiv i varje medlemsstat. Kravet i den förstnämnda förordningen ska uppfyllas genom att en ny straffbestämmelse om otillåten avfallstransport införs i miljöbalken. De sanktioner som

tillämpningen av de två andra förordningarna kan anses förutsätta är straff- och vitessanktioner, vilka ska införas i lagen om motorfordons avgasrening och motorbränslen.

Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

29 kap. 4 a §

En grundläggande förutsättning är att en straffbestämmelse klart och fullständigt anger vilken eller vilka gärningar som avses. Enligt Lagrådets mening ger de hänvisningar till den aktuella EG-förordningen som finns under punkten 1 i första stycket inte någon riktigt klar uppfattning om vilka krav som en enskild person ska uppfylla för att undgå straff. Inledningsvis anges i punkten 1 att brottets objektiva sida består av att personen transporterar avfall utan tillstånd eller godkännande eller utan att ha gjort en anmälan eller, efter att ha gjort en anmälan, transporterar avfall utan att följa en föreskriven tidsfrist. Denna beskrivning av brottet följs sedan upp med skrivningen *allt* enligt vad som krävs i de och de artiklarna i förordningen. De angivna artiklarna är emellertid inte formulerade för att passa in på någon brottsbeskrivning, och användningen av ordet "allt" ger en läsare alltför vag uppfattning om vad som kan vara kriminaliserat. Lagrådet anser att de brottsliga gärningar som avses bör preciseras i lagtexten och inte såsom i den föreslagna texten anges genom några sväpande formuleringar.

Vidare innehåller vissa av de nämnda artiklarna (t.ex. 34, 36, 41 och 43) uttryckliga förbud. Med den inskränkning som punkten 1 inledningsvis innehåller, dvs. anknytningen till tillstånd eller godkännande eller anmälan, kommer dessa förbudsregler inte att bli straffsanktionerade. Det är högst sannolikt att en medlemsstat ska tillse att så blir fallet i den nationella lagstiftningen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om motorfordons avgasrening
och motorbränslen

2 §

I förslaget till lagändring anges hur de två aktuella förordningarna kommer att betecknas i lagen. Förslaget motsvarar vad som i facklitteratur brukar kallas förkortningar. Det är alltså inte fråga om att definiera begrepp som förekommer i lagen. I 2 § finns, bortsett från termen ramdirektiv, regelrätta definitioner av begrepp. De två beteckningarna, jämte termen ramdirektiv, bör tas upp i en egen paragraf, förslagsvis en 2 a §, för att markera skillnaden mellan begrepp och termer. Jfr hur problemet har lösts i 14 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken.

27 a §

I artikel 13 i förordning nr 715/2007 och artikel 11 i förordning nr 595/2009 anges minimikrav när det gäller vilka överträdelse av respektive förordning som ska medföra sanktioner i medlemsstaterna. Den i 27 a § intagna straffbestämmelsen är avsedd att uppfylla EG-förordningarnas krav på sanktioner. Enligt Lagrådets bedömning erfordras för att fullt ut uppfylla dessa krav att gärningarna upptagna i 27 a § 1 straffbeläggs även i de fall de begås i samband med ett återkallandeförfarande.

Vidare bör bestämmelsen inledas på följande sätt: "Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet...".